

דוגמא לשילוש אורתוגונלי של מטריצה

$$A = \begin{pmatrix} -1 & -3 & -4 & -5 \\ 1 & 1 & -1 & -3 \\ 2 & 5 & 9 & 12 \\ -1 & -2 & -3 & -3 \end{pmatrix} \text{ תהי המטריצה } A \text{ נשלש אותה א"ג}$$

- דבר ראשון, נחשב ע"ע: $f_A = (x-1)^2(x-2)^2$, ולכן ע"ע הינם 1, 2.
- נמצא בסיס א"נ של אחד המרחבים העצמיים (עדיף עם ריבוי גיאומטרי הכי גבוה, ולכן מהמרים על זה עם הריבוי האלגברי הכי גבוה. פה זה לא משנה, נתחיל עם 1).

$$\text{בסיס א"נ: } \begin{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{6}} \\ \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}} \\ \frac{1}{\sqrt{6}} \\ 0 \end{pmatrix}$$

- נשלים את הבסיס למרחב העצמי לבסיס א"נ של המרחב כולו ונשים בעמודות מטריצה, כאשר העמודות הראשונות הן הבסיס של המרחב העצמי.

$$A_1 = P'AP = \begin{pmatrix} 1 & -\frac{4}{\sqrt{3}} & \sqrt{2} & \frac{13}{\sqrt{6}} \\ 0 & 5 & -4\sqrt{6} & -\frac{17}{\sqrt{2}} \\ 0 & -\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}} & 3 & \frac{4}{\sqrt{3}} \\ 0 & \sqrt{2} & -\frac{6}{\sqrt{3}} & -3 \end{pmatrix} \text{ ולכן } P = \begin{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{6}} & \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{3}} & 0 \\ -\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}} & 0 & \frac{1}{\sqrt{3}} & 0 \\ \frac{1}{\sqrt{6}} & -\frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{3}} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

- נמחק את השורה הראשונה, ואת העמודה הראשונה של המטריצה לקבל

$$[A_1]_{11} = \begin{pmatrix} 5 & -4\sqrt{6} & -\frac{17}{\sqrt{2}} \\ -\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}} & 3 & \frac{4}{\sqrt{3}} \\ \sqrt{2} & -\frac{6}{\sqrt{3}} & -3 \end{pmatrix} \text{ ועכשיו אנחנו צריכים לשלש אורתוגונלית את}$$

המטריצה הזו.

- הפולינום האופייני של $[A_1]_{11}$ הוא בהכרח $f_{[A_1]_{11}} = (x-1)(x-2)^2$ (הע"ע שבעזרתו שילשנו ירד כריבוי הגיאומטרי שלו)

- נמשיך עם הע"ע 1, לקבל בסיס א"נ למרחב העצמי של 1; נשלים לבסיס א"נ $\begin{pmatrix} \sqrt{\frac{6}{7}} \\ \frac{1}{\sqrt{7}} \\ 0 \end{pmatrix}$

$$A_2 = P_1' [A_1]_{11} P_1 = \begin{pmatrix} 1 & -\frac{11\sqrt{2}}{\sqrt{3}} & -\frac{47}{\sqrt{3}\sqrt{7}} \\ 0 & 7 & \frac{25}{\sqrt{2}\sqrt{7}} \\ 0 & -\sqrt{14} & -3 \end{pmatrix} \quad \text{ונקבל } P_1 = \begin{pmatrix} \frac{\sqrt{6}}{\sqrt{7}} & -\frac{1}{\sqrt{7}} & 0 \\ \frac{1}{\sqrt{7}} & \frac{\sqrt{6}}{\sqrt{7}} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

- שוב נמחק את השורה הראשונה, והעמודה הראשונה לקבל $[A_2]_{11} = \begin{pmatrix} 7 & \frac{25}{\sqrt{2}\sqrt{7}} \\ -\sqrt{14} & -3 \end{pmatrix}$

הפולינום האופייני הינו $f_{[A_2]_{11}} = (x-2)^2$ והע"ע הם 2.

- נחשב בסיס א"נ למרחב העצמי של 2: נשלים לבסיס א"נ לקבל מטריצה א"ג $\begin{pmatrix} \frac{5}{\sqrt{3}\sqrt{13}} \\ \frac{\sqrt{2}\sqrt{7}}{\sqrt{3}\sqrt{13}} \\ -\frac{\sqrt{2}\sqrt{7}}{\sqrt{3}\sqrt{13}} \end{pmatrix}$

$$A_3 = P_2' [A_2]_{11} P_2 = \begin{pmatrix} 2 & \frac{39}{\sqrt{2}\sqrt{7}} \\ 0 & 2 \end{pmatrix} \quad \text{כך ש } P_2 = \begin{pmatrix} \frac{5}{\sqrt{3}\sqrt{13}} & \frac{\sqrt{2}\sqrt{7}}{\sqrt{3}\sqrt{13}} \\ \frac{\sqrt{2}\sqrt{7}}{\sqrt{3}\sqrt{13}} & \frac{5}{\sqrt{3}\sqrt{13}} \\ -\frac{\sqrt{2}\sqrt{7}}{\sqrt{3}\sqrt{13}} & \frac{5}{\sqrt{3}\sqrt{13}} \end{pmatrix}$$

- סוף סוף הגענו למטריצה משולשית! נשלים את המטריצות הא"ג להיות בגודל 4×4 .
- גם הכפל שלהן. $\tilde{P} = P, \tilde{P}_1 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & P_1 \end{pmatrix}, \tilde{P}_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & P_2 \end{pmatrix}$ קל לראות שהמטריצות $\tilde{P}, \tilde{P}_1, \tilde{P}_2$ א"ג, ולכן

- קבלנו לכסון א"ג $Q = \tilde{P}_2 \tilde{P}_1 \tilde{P}$ כאשר $Q' A Q = (\tilde{P})' (\tilde{P}_1)' (\tilde{P}_2)' A \tilde{P}_2 \tilde{P}_1 \tilde{P}$

• נחשב את Q ,

$$Q = \begin{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{6}} & \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{3}} & 0 \\ -\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}} & 0 & \frac{1}{\sqrt{3}} & 0 \\ \frac{1}{\sqrt{6}} & -\frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{3}} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{\sqrt{6}}{\sqrt{7}} & -\frac{1}{\sqrt{7}} & 0 \\ 0 & \frac{1}{\sqrt{7}} & \frac{\sqrt{6}}{\sqrt{7}} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{5}{\sqrt{3}\sqrt{13}} & \frac{\sqrt{2}\sqrt{7}}{\sqrt{3}\sqrt{13}} \\ 0 & 0 & -\frac{\sqrt{2}\sqrt{7}}{\sqrt{3}\sqrt{13}} & \frac{5}{\sqrt{3}\sqrt{13}} \end{pmatrix}$$

$$Q = \begin{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{6}} & \frac{4}{\sqrt{3}\sqrt{7}} & \frac{5}{\sqrt{2}\sqrt{3}\sqrt{7}\sqrt{13}} & \frac{1}{\sqrt{3}\sqrt{13}} \\ -\frac{2}{\sqrt{6}} & \frac{1}{\sqrt{3}\sqrt{7}} & \frac{5\sqrt{2}}{\sqrt{3}\sqrt{7}\sqrt{13}} & \frac{2}{\sqrt{3}\sqrt{13}} \\ \frac{1}{\sqrt{6}} & -\frac{2}{\sqrt{3}\sqrt{7}} & \frac{5\sqrt{3}}{\sqrt{2}\sqrt{7}\sqrt{13}} & \frac{3}{\sqrt{3}\sqrt{13}} \\ 0 & 0 & -\frac{\sqrt{2}\sqrt{7}}{\sqrt{3}\sqrt{13}} & \frac{5}{\sqrt{3}\sqrt{13}} \end{pmatrix}$$

$$Q' A Q = \begin{pmatrix} 1 & -\frac{3\sqrt{2}}{\sqrt{7}} & -\frac{41}{3\sqrt{7}\sqrt{13}} & \frac{85}{3\sqrt{2}\sqrt{13}} \\ 0 & 1 & -\frac{8\sqrt{2}}{3\sqrt{13}} & -\frac{389}{3\sqrt{7}\sqrt{13}} \\ 0 & 0 & 2 & \frac{39}{\sqrt{2}\sqrt{7}} \\ 0 & 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \text{ אכן } \bullet$$